

Wyposażenie wnętrz obiektów sakralnych - ambona

Ambona-kazalnica to jeden z ważniejszych elementów wyposażenia kościoła chrześcijańskiego, w kościołach obrządku wschodniego występuje rzadko, w ewangelickich spotykamy często ambony-ołtarze. Odpowiednikiem ambon w synagogach jest bima, a w meczetach minbar. Służy ona do odczytywania Ewangelii i Epistoły, śpiewania tekstów liturgicznych a od średniowiecza do wygłaszania kazań.

*Kościół p.w. NMP i św. S. Biskupa
w Narwi*

*Kościół p.w. Narodzenia NMP
w Osrożanach*

Kościół św. Trójcy w Rudce

Bogactwo materiałów używanych do wykonania i zdobienia jest olbrzymia (kamień, metal, drewno). Kształt, typ i miejsce położenia przeszły również swoistą ewolucję. Od późnego średniowiecza ustaliło się obowiązujące do dziś miejsce ambony-na pierwszym od prezbiterium lub środkowym, lewym filarze nawy głównej. Używany dziś typ kazalnicy zawieszanej na ścianie lub filarze, złożonej z korpusu-mównicy, zaplecka i baldachimu wykształcił się w XVI wieku. Ambony rokokowe o delikatnej, dekoracyjnej ornamentyce; w okresie klasycyzmu były na ogół prostsze w kształcie i dekoracji. XVIII i pierwsza połowa XIX w. przyniosły wyszukane kształty np. kielicha kwiatowego, paszczy ryby, okrętu.

Architektura sakralna Podlasia jest na tyle bogata, że kilka przykładów powinno zachęcić każdego do bliższego poznania tematu.

Kościół parafialny w Narwi- drewniana ambona z pierwszej połowy XVIII w.; dolna część korpusu zdobiona złożonymi liśćmi akantu, powyżej rocaille i gałązki kwiatów; zaplecek udekorowany rzeźbioną, złożoną girlandą; baldachim z uskrzydłonymi główkami aniołów; w zwieńczeniu słońce z rysami ludzkiej twarzy, otoczonej obłokami.

Kościół parafialny w Ostrożanach- drewniana ambona z 3 ćw. XVIII w., wydrążona z jednego pnia, polichromowana, złożona (frędzle żagla, galion, sieć i liny) i srebrzona (żagiel). W kształcie łodzi widzianej od dziobu, z ożaglowaniem rejowym tworzącym zaplecek i niewielki baldachim. Kadłub otulony misternie wykonaną siecią rybacką,

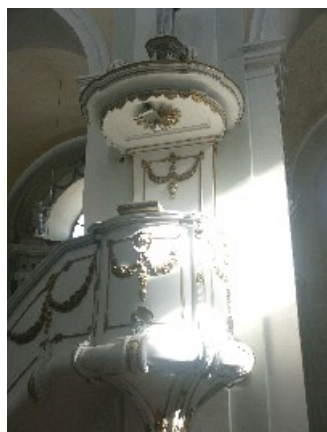
zanurzony w falach, do lewej burty przymocowana jest kotwica na grubej linie; dziób łodzi zdobią ślimacznice i kwiaty.

Kościół parafialny w Rudce- drewniana ambona z poł. XVIII w. polichromowana, złożona; mównica wieloboczna z parapetem zakończonym profilowanym gzymsem; zdobiona ornamentem rocaillowym- w najniższym punkcie dwie główki aniołków; na wolutach dwa anioły, po lewej klęczący, po prawej siedzący; w środkowej płycinie płaskorzeźba przedstawiająca scenę ze Starego Testamentu; kopia z siedzącym aniołem z lewej i wazonem z ogniem gorejącym z prawej strony, zwieńczona rzeźbą Dobrego Pasterza ; na podniebiu baldachimu gołębica- symbol Ducha Świętego.

Miłkowice Maćki kościół p.w. Św. Rocha

Miłkowice Maćki, wieś nad Bugiem pod Drohiczyńem. Po środku wsi, na niewielkim wzniesieniu, wśród wiekowego drzewostanu stoi drewniany, kryty gontem kościółek p.w. św. Rocha. Dość szczególnym obiektem, jaki znajdujemy we wnętrzu jest późnorennesansowa ambona, pochodząca z początku XVII w; zdobiona rzeźbami Świętych Dziewic, nawiązujących stylem do średniowiecza. Ciekawym faktem jest to, że pierwotnie stanowiła ona wystrój wnętrza kościoła p.w. Trójcy Świętej w Sadach. Obiekt ten służył tam do 1864r., kiedy to władze rosyjskie nakazały go zamknąć, a potem rozebrać. Zachowany kosz przeniesiono do miłkowickiej świątyni, gdzie po wielu przeróbkach, a w latach 1996-97 po gruntownej konserwacji już w pełnej krasie jest do obejrzenia.

Sterdyń

Meklenburgia (Niemcy) ambony - ołtarze

Ambony stają się powoli reliktem przeszłości, w nowopowstających świątyniach brakuje już tego elementu wyposażenia, a kazania głoszone są zza pulpitu tuż przy ołtarzu. Warto więc korzystając z przyjemności krajoznawczych wędrówek zwrócić na nie uwagę.

